

ENONKOSKEN KUNTA

KIRKONKYLÄN ASEMAKAAVAN UUDISTAMINEN

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 7.6.2022

Maanmittauslaitos maastokartta 2022

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelyistä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla.

1 Alueen sijainti ja rajaus

Enonkosken kirkonkylän suunnittelualue sijaitsee Etelä-Savon maakunnassa noin 30 km Savonlinnan pohjoispuolella, Ylä-Enonveden luoteisosan rannalla.

KUVA 1: Enonkosken kirkonkylän sijainti

Kirkonkylän uudistettavaan asemakaava-alueeseen sisältyy Enonkosken kirkonkylän ajantasa asema-kaava-alue laajennusalueineen. Kirkonkylän asemakaava-alue laajenee

kaakossa Pirttiniemen (v. 1993) ja idässä Leirimajan (v. 2012) asuinalueiden asemakaava-alueiden päälle, jatkuen siitä kaakkoon Soidinvuoren alueen kautta Soidinniemen, Soidinniemen (v. 2011) asuinalueen asemakaava-alueen päälle. Pohjoisessa asemakaava-alueeseen liitetään Teollisuustien pienteollisuusalue.

Lännessä alueeseen liitetään Sahalammentien asuinalue, Laasalantien ja Sahalammen välisellä alueella ja etelässä Pirttilahdentien alue, Enonkoskentien ja Ylä-Enonveden Pirttilahden välisellä alueella, rajautuen etelä-kaakkoiskulmalla Pirttilammen pysäköintialueeseen. Etelässä uudistettava asemakaava-alue rajautuu luoteis-kaakkoissuunnassa Laasalantien ja Enonkoskentien (seututie 471).

Kaava-alueen pinta-ala on noin 202 ha. Seuraavassa kuvassa on esitetty kaava-alueen rajaus.

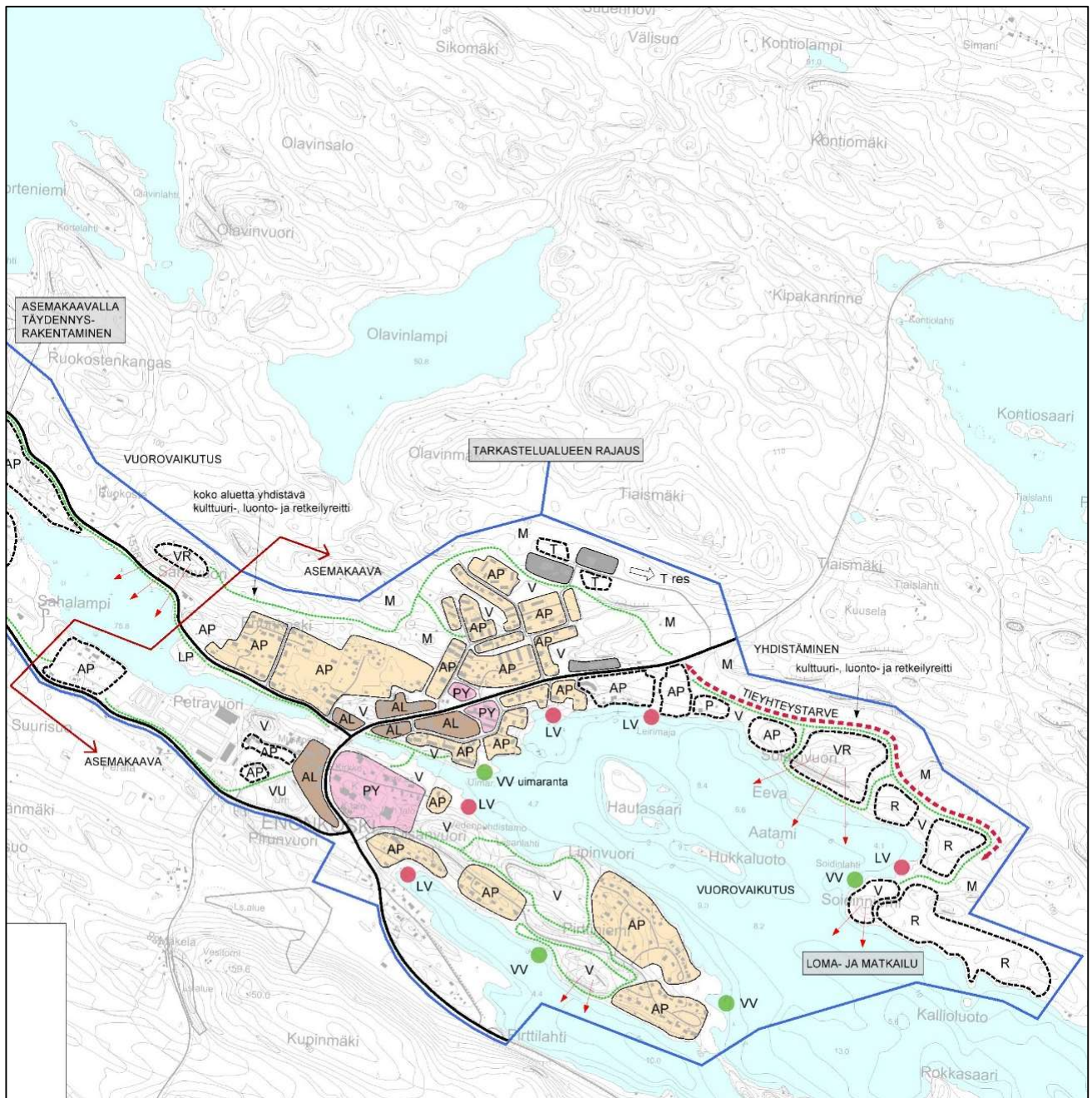
KUVA 2: Kaava-alueen rajaus.

2 Kaavoituksen tavoitteet

Kirkonkylän taajama-alueen asemakaava ajantasaistetaan ja täydennetään mm. teollisuusalueen osalta.

Soidinniemen voimassa olevan (toistaiseksi toteutumaton) asuinalueen asemakaavan vaihtoehtona tarkastellaan mahdollisuutta loma- ja matkailurakentamiseen. Tässä yhteydessä selvitetään myös Soidinniemen kytkeytymismahdollisuudet rantaa mukaillen nykyiseen taajama-alueeseen.

Seuraavalla kartoilla on esitetty suunnittelualueeseen liittyviä suunnittelu- ja päivitystarpeita.

KUVA 3: Kokonaisrakenne ja maankäytön kehittäminen; Kirkonkylä - Soidinniemi

3 Suunnittelutilanne

Maakuntakaava

Enonkoski sisältyy Etelä-Savon maakuntakaavaan, jonka Ympäristöministeriö on vahvistanut 4.10.2010.

Etelä-Savon maakuntavaltuusto hyväksyi Etelä-Savon 1. vaihemaakuntakaavan 9. kesäkuuta 2014 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.2.2016. Etelä-Savon voimassaolevaa maakuntakaavaa täydennettiin Etelä-Savon 1. vaihemaakuntakaavalla tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden osalta.

Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavan maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan kokouksessaan 12.12.2016. Käsiteltävinä teemoina mm. luonnonvarat, vähittäiskaupan suuryksiköt, arvokkaat maisemat ja kulttuuriympäristöt sekä joukko muita voimassa olevan kaavan päivityksiä eri maankäyttöteemoissa. Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavalla päivitettiin vuonna 2010 vahvistettua maakuntakaavaa. 2. vaihemaakuntakaavaa voidaan kuvata voimassaolevan Etelä-Savon maakuntakaavan (2010) päälle tehtynä päivityselementtinä. Suurimpina muutoksina kaavassa käsiteltiin kaupan aluevarauksia, turvetuotantoa sekä maakuntastrategian yhteydessä valmisteltuja maakunnan maankäytön strategisia linjauksia. Muilta osin muutostarpeet perustuivat pääasiassa eri maankäyttömuotojen suunnittelu- ja toteutustilanteiden täsmentymisiin.

Seuraavilla sivuilla on ote em. Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä ja siihen sisältyvät merkinnät suunnittelualueen osalta.

KUVA 4: Ote Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä suunnittelualueen kohdalta

Maakuntayhdistelmäkaavassa on osoitettu seuraavat merkinnät Enonkosken kirkonkylän suunnittelualueen osalta:

a 1.1 ENONKOSKEN PAIKALLISKESKUKSEN ALUE (KOHDEMERKINTÄ)

Enonkosken kirkonkylä

Kaavamerkinnän osalta todetaan mm. seuraavaa: Alueen maankäyttö ja rakentaminen edellyttävät (maakuntakaavaa) yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja vaikutusten arviointia.

maV KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANALTA VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ ALUE [MKK]

maV 1.552 Museosilta, V, rky09 (aluerajaus rky09:n mukaisesti)

(Alueella sijaitsevat kohteet Enonkosken kivilahti ja Enonkosken sahan jäänteet)

Osa-alueen erityisominaisuuksia ilmaiseva merkintä, jolla osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Alueeseen sisältyvät yksittäiset arvokohteet on lueteltu ja esitetty kohdeluettelossa.

Suunnittelumääräys

Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen historiallisesti tai ympäristön kannalta arvokkaat rakennukset, rakennusryhmät, puistot tai maisema-alueet taikka muut niihin verrattavat erityisarvot.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava määräykset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöiden, kokonaisuuden ja ominaislaadun säilyttämiseksi.

Suositus

Ympäristöön merkittävästi vaikuttavista toimenpiteistä tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

ma KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KAN-
NALTA MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ ALUE [MKK]

ma 1.550

Enonkosken kirkonkylän alue, M, rky 93 ALUE

(Enonkosken kirkonkylän alueella sijaitsevat kohteet: Kirkko, Museo (ent. viljamakasiini), Koskela)

Osa-alueen erityisominaisuuksia ilmaiseva merkintä, jolla osoitetaan maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Alueeseen sisältyvät yksittäiset arvokohteet on lueteltu ja esitetty kohdeluettelossa.

Suunnittelumääräys

Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen historiallisesti tai ympäristön kannalta arvokkaat rakennukset, rakennusryhmät, puistot tai maisema-alueet taikka muut niihin verrattavat erityisarvot.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava määräykset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöiden, kokonaisuuden ja ominaislaadun säilyttämiseksi.

Suositus

Ympäristöön merkittävästi vaikuttavista toimenpiteistä tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

SR RAKENNUSSUOJELUKOHDE [MKK]

Merkinnällä osoitetaan rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain, maankäyttö- ja rakennuslain tai muun erityislainsäädännön nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja pienialaisia alueita ja kohteita.

Suunnittelumääräys

Kohteen ja sen ympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus ja erityispiirteet. Toimenpiteistä on pyydettävä lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

SR 1.618

Kirkko, kirkkolaki

SR 1.619

kivisilta, Enonkoski, V, rky, tiemuseokohde

ma KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KAN-
NALTA MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KOHDE [MKK]

ma 1.630

Enonkosken sahan jäänteet, V, rky09

ma 1.620

Enonkosken museo (ent. viljamakasiini) M,

ma 1.621

Koskela M

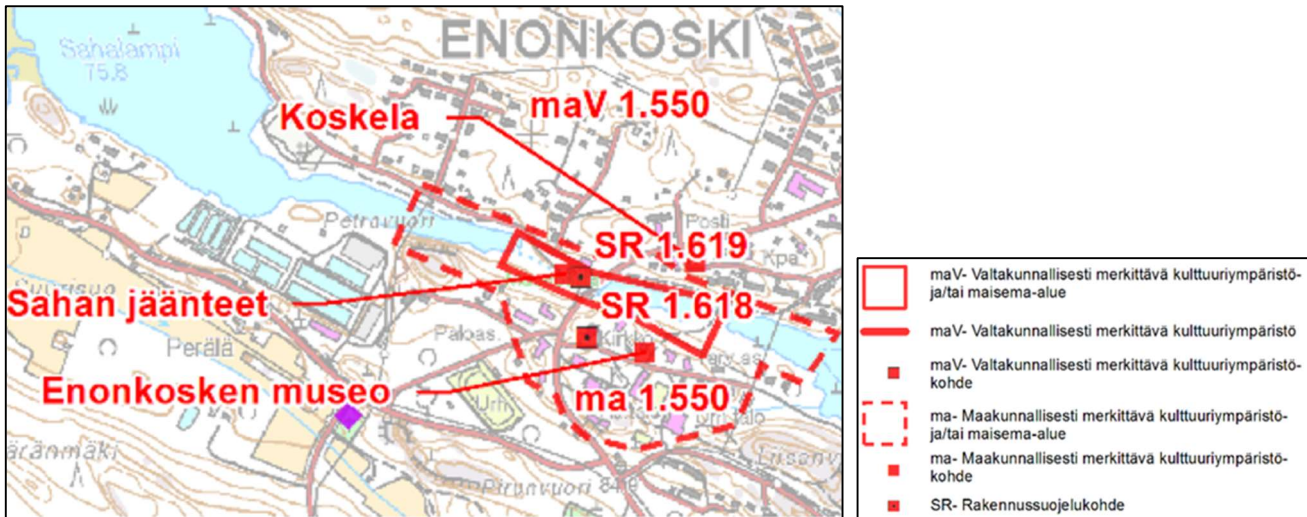
Kohteen erityisominaisuuksia ilmaiseva merkintä, jolla osoitetaan maakunnallisesti arvokkaita pienialaisia rakennettuja kulttuuriympäristöjä ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuskohteita, jotka sijaitsevat maisema-alueiden ja taajamatoimintojen alueiden ulkopuolella.

Suunnittelumääräys

Kohteen ja sen ympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus ja erityispiirteet.

Suositus

Kohteeseen merkittävästi vaikuttavista toimenpiteistä tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

KUVA 5: Ote Etelä-Savon maakuntakaavan kulttuuriympäristökartasta merkintöineen

st 1.150 Savonlinna - Enonkoski - Sappu, seututie 471

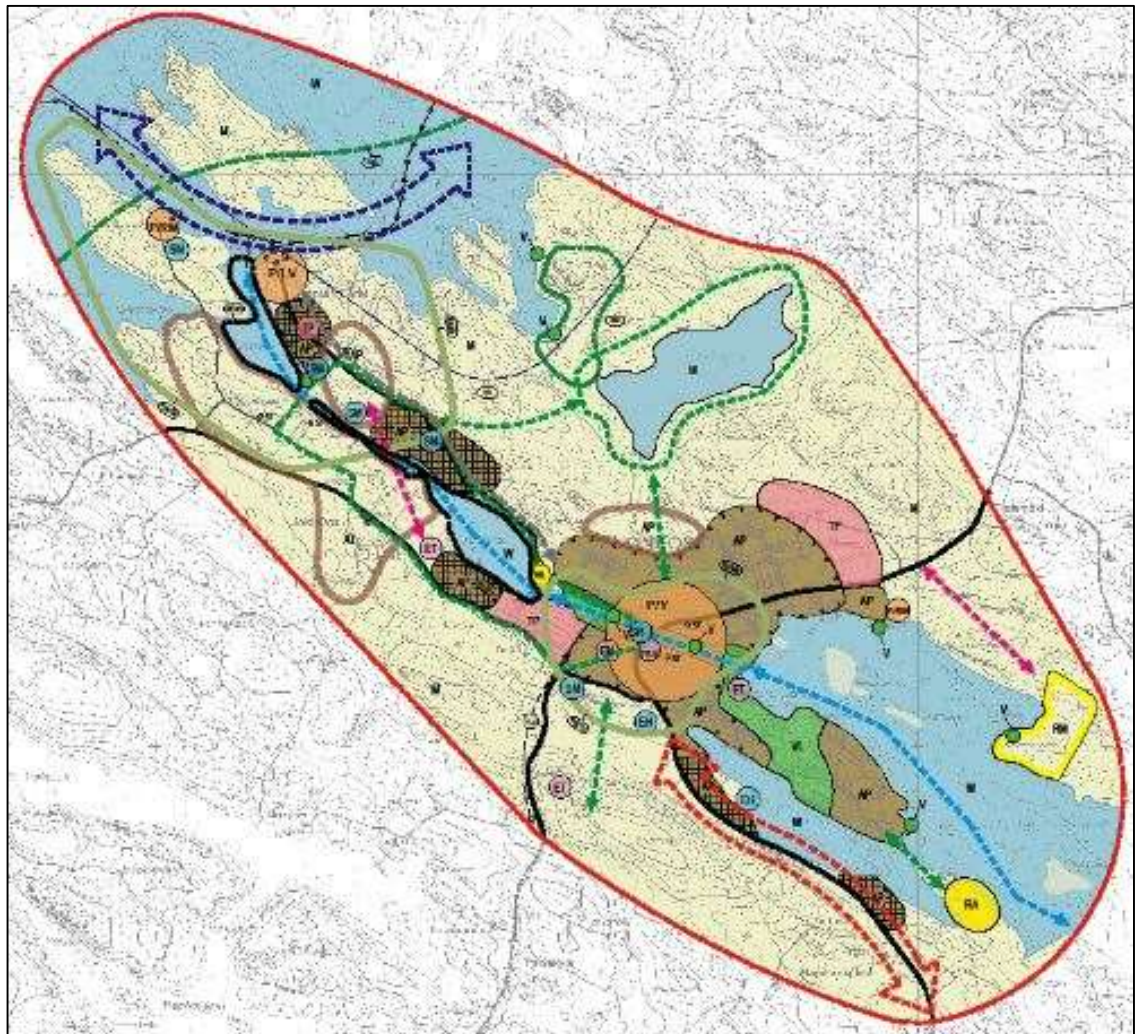
mlr 1.66 Melontareitti, ohjeellinen, Ulpukkareitti

Maakuntavaltuuston 26.11.2019 hyväksymässä toimintasuunnitelmassa 2019-2022 oli vuoden 2020 loppupuolelle ohjelmoitu maakuntakaavoituksen käynnistäminen. Henkilövaihdosten ja koronavaikutusten vuoksi kaavan käynnistyminen on siirtynyt ja maakuntakaavan laadinta on käynnistetty vuoden 2021 syksyllä.

Yleiskaava

Enonkosken kirkonkylä-Hyypiänniemi-Kangassaari -alueella on voimassa kunnanvaltuuston vuonna 2013 hyväksymä strateginen yleiskaava.

KUVA 6: Enonkosken kirkonkylän strateginen yleiskaava

Yleiskaavassa on esitetty mm. seuraavia maankäytön kehittämiseen liittyviä merkintöjä Enonkosken kirkonkylän suunnittelualueen osalta.

 Asemakaavojen ajantasaistamistarvealue.

Merkinnällä osoitetaan nykyisen taajaman asemakaavoitetut alueet lukuun ottamatta Pirtniemen, Soidinniemen ja Leirimajan asemakaava-alueita.

Suunnittelumääräys:

- Alueella voimassa olevia asemakaavoja tulee tarkistaa erityisesti täydennysrakentamisen, käyttötarkoitusten muutosten, kulttuuriympäristön ja rakennussuojelun huomioimisen, julkisten alueiden sekä kiinteistöjaotuksen osalta.
- Ajantasaistamisessa tulee huomioida alueen yleiskaavassa osoitettu pääkäyttötarkoitus asuinalueena (AP) palveluiden ja hallinnon alueena (P/Y), virkistysalueena (VL) ja sijainti osana kulttuurihistorian tai maiseman vaalimisen kannalta arvokasta aluetta (KuMa).

 Voimalinjan yhteystarve.

Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan mukainen ohjeellinen yhteystarvevaraus 110 kV voimalinjan rakentamiseksi Laukunkankaalta Enonkosken taajamaan.

Suunnittelumääräys:

- Voimalinja ja sähköasema tulee suunnitella siten, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa asuinympäristölle ja maisemalle.

 Vesireittien kehittämissyhteys.

Merkinnällä osoitetaan seudullinen melontareitti Ylä-Enonvedeltä Saimalle

Kehittämissuositus:

- Melontareitin yhteys taajaman läpi tulee suunnitella toimivaksi ja turvalliseksi.

Rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta arvokas alue.

Merkinnällä osoitetaan Hyypiänniemen ja Kangassaaren vanha teollisuusalue ja osa Jokisivun kylää sekä taajaman keskusta. Alueella sijaitsevia arvokkaita kohteita ei ole erikseen merkitty kaavakartalle.

Suunnittelumääräys:

- Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen historiallisesti tai ympäristön kannalta arvokkaat rakennukset, rakennusryhmät, puistot tai maisema-alueet taikka muut niihin verrattavat erityisarvot.
- Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava määräykset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöiden, kokonaisuuden ja ominaisuuden säilyttämiseksi.
- Edellä mainittujen arvokkaiden kohteiden ja rakennusten purkamisen tai oleellinen muuttaminen on luvanvaraista (MRL 127.1 §), museoviranomaiselle on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen lupamenettelyn yhteydessä.

Leirintäalue.

Merkinnällä osoitetaan mahdollinen leirintäalueen paikka Toivonniemellä Sahalammen rannalla.

Suunnittelumääräys:

- Alue on varattu leirintäalueen sijoittamiselle.
- Alueen laajuus ja sijoittamisen vaikutukset tulee selvittää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella yksityiskohtaisella kaavalla.
- Alueen maaperän laadusta on oltava riittävät selvitykset ennen toimintojen sijoittamista.

Kunnallistekniikan yhteystarve.

Merkinnällä osoitetaan yhteystarvevaraus kunnallistekniikan rakentamiseksi Soidinniemeen ja Hyypiänniemeen.

Suunnittelumääräys:

- Kunnallistekniikan toiminta-alueen laajentaminen tulee perustua tarkempiin suunnitelmiin ja vaikutusten arviointeihin. Suunnitelmien yhteydessä tulee selvittää mahdollisuudet olemassa olevien kiinteistöjen liittämiseksi kunnallistekniikan toiminta-alueeseen.
- Viemäriverkoston pumppaamot tulee vesistöjen läheisyydessä toteuttaa siten, että päästöt vesistöön ovat ongelmattomasti vähäisiä.

Olemassa olevat ja kehitettävät viheryhteydet.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat virkistysyhteydet Pirttiniemen urheiluvuonelta taajaman rantapuistoon ja edelleen Olavinlammen ulkoilureitille sekä kehitettävä virkistysyhteys Sahalammen ympäri Hyypiänniemen, Jokisivun kylän ja taajaman välillä.

Suunnittelumääräys:

- Viheryhteys on tarkoitettu pääasiassa kävelyreitiksi ja ekologiseksi käytäväksi, mutta yhteyden suunnittelussa on huomioitava myös mahdollisuudet talviaikaiseen käyttöön ja pyöräilylle.
- Virkistysyhteyksiä tulee hoitaa ympäristöltään mielenkiintoisina eri luontotyyppien ominaisuuksia hyödyntäen.
- Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisema-arvot sekä arvokkaiden luontokohteiden säilymisen.
- Alueen lähiympäristöä suunniteltaessa on huolehdittava, ettei viheryhteyttä katkaista tai sen laatua heikennetä merkittävästi, eikä viheryhteyden toteuttamista vaikeuteta tarpeettomasti.

Uusi pientalovaltainen asuinalue.

Merkinnällä osoitetaan asemakaavoitettavaksi tarkoitetut uudet alueet taajaman reunolla ja Hyypiänniemen alueilla.

Suunnittelumääräys:

- Alueen maankäyttöä ohjataan asemakaavalla.
- Alueelle saa osoittaa pientaloja, niihin liittyviä varastoja ja ulkorakennuksia sekä tiloja työpaikkatoiminnolle, joista ei aiheudu häiriötä tai vaaraa asuinympäristölle.
- Asemakaavoituksen yhteydessä tulee määritellä arvokkaat ja säilytettävät alueen osat, sisäiset katujärjestelyt, julkiset ja yksityiset puisto- ja piha-alueet.
- Alueet tulee toteuttamisen yhteydessä liittää keskitetyn kunnallistekniikan toiminta-alueeseen.
- Ennen yksityiskohtaisemman kaavan laatimista alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamaa suunnittelutarvealuetta.
- Pirttilahden AP-aluetta ei tule ottaa asemakaavoituksen tehokkuudella käyttöön ennen kuin kaavassa osoitetut muut asemakaavoitettavaksi tarkoitetut asuinalueet ovat rakennettu.

Taajaman keskusta

- Kirkko
- Museo (ent. Viljamakasiini)
- Kivisilta
- Koskela
- Enonkosken sahan jäänteet

Uusi matkailupalvelujen alue.

Merkinnällä osoitetaan Soidinniemen uusi matkailupalvelujenalue.

Suunnittelumääräys

- Alueen maankäyttöä tulee ohjata maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella kaavalla.

Olemassa oleva tai kehitettävä virkistyskohde.

Merkinnällä osoitetaan uimarannat sekä laituri- ja levähdyspaikat tai sellaisia kehitettävät alueet.

Suunnittelumääräys:

- Alueille saa rakentaa virkistyskäyttöön tarkoitettuja kevyitä rakennelmia, kuten katoksia, laitureita, rantautumispaikkoja sekä pieniä varastoja.
- Rakentamistoimenpiteillä ei saa muuttaa ympäristön luonnontilaa merkittävästi.

Savonlinnan työssäkäynti- ja palveluyhteistyön kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan Enonkoskentien varsi ohjeellisesti taajamasta etelään kohti Savonlinnaa.

Suunnittelumääräys:

Alue ja sen ympäristö tarpeeksi katsotuista osin ovat maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamaa suunnittelutarvealuetta.

Kehittämissuositus:

- Merkinnän tarkoituksena on osoittaa strateginen varaus yleisille hankkeille, kuten teknisen huollon, pyöräilyn ja jalankulun sekä tietoliikenteen yhteyksien toteuttamiselle ja työssäkäynti- ja palveluyhteistyön kehittämiselle.
- Alueella tulee varautua keskitetyn kunnallistekniikan ja muiden mahdollisten seudullisten yhteyksien, johtojen ja kaapeleiden rakentamiseen tulevaisuudessa.

Uusi pientalovaltainen asuinalue.

Merkinnällä osoitetaan asemakaavoitettavaksi tarkoitetut uudet alueet taajaman reunolla ja Hyypiänniemen alueilla.

Suunnittelumääräys:

- Alueen maankäyttöä ohjataan asemakaavalla.
- Alueelle saa osoittaa pientaloja, niihin liittyviä varastoja ja ulkorakennuksia sekä tiloja työpaikkatoiminnolle, joista ei aiheudu häiriötä tai vaaraa asuinympäristölle.
- Asemakaavoituksen yhteydessä tulee määritellä arvokkaat ja säilytettävät alueen osat, sisäiset katujärjestelyt, julkiset ja yksityiset puisto- ja piha-alueet.
- Alueet tulee toteuttamisen yhteydessä liittää keskitetyn kunnallistekniikan toiminta-alueeseen.
- Ennen yksityiskohtaisemman kaavan laatimista alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamaa suunnittelutarvealuetta.
- Pirttilahden AP-aluetta ei tule ottaa asemakaavoituksen tehokkuudella käyttöön ennen kuin kaavassa osoitetut muut asemakaavoitettavaksi tarkoitetut asuinalueet ovat rakennettu.

Taajaman ulkopuolinen pientalovaltainen asuinalue.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat taaja-asutukset Pirttilahden ja Sahalammen rannoilla.

Suunnittelumääräys:

- Alue on tarkoitettu pientalovaltaiseksi asuinalueeksi.
- Alueelle saa osoittaa pientaloja niihin liittyviä varastoja ja ulkorakennuksia sekä tiloja työpaikkatoiminnolle, joista ei aiheudu häiriötä tai vaaraa asuinympäristölle.
- Alueen merkittävän lisärakentaminen ja käyttötarkoitusten muutosten tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen yksityiskohtaisempaan kaavaan ja edellyttää alueen liittämisen keskitetyn kunnallistekniikan toiminta-alueeseen.
- Ennen yksityiskohtaisemman kaavan laatimista alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamaa suunnittelutarvealuetta.

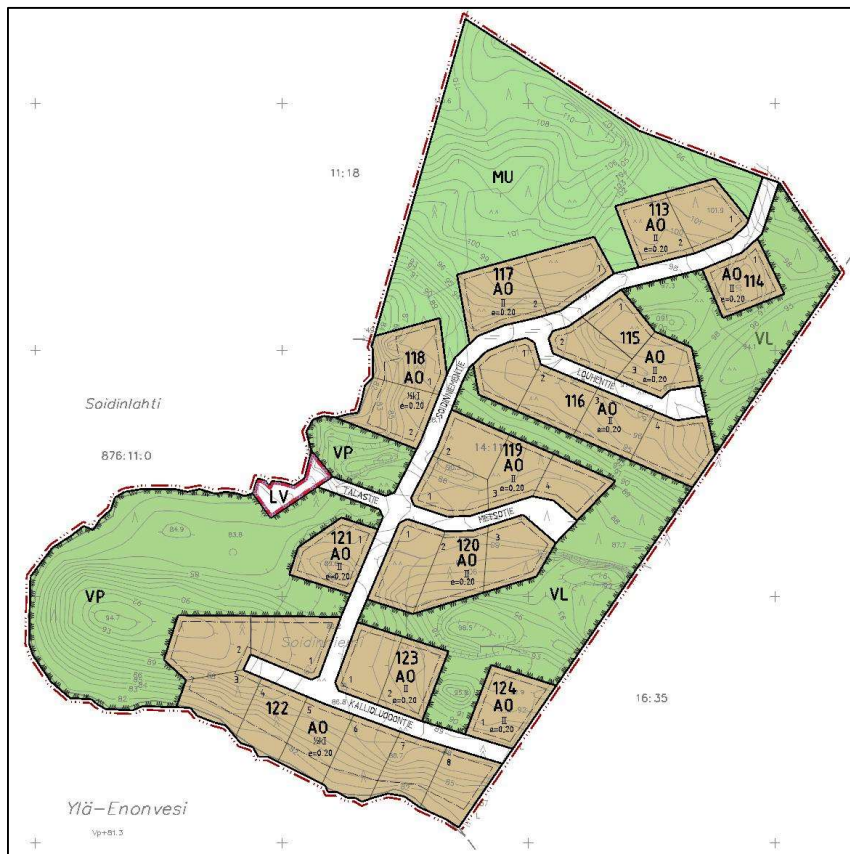
Asemakaava

Kirkonkylän alueelle on laadittu ensimmäinen asemakaava vuonna 1978. Asemakaavaa on tehty useita pienialaisia muutoksia 1980 -luvulla.

Viimeisin toteutunut laaja-alainen asuinalueen asemakaava on laadittu vuonna 1993 Pirttiniemen alueelle. Viime vuosina on laadittu asemakaavat Soidinniemen (v. 2011) ja Leirimajan alueille (v. 2012) sekä Enonhovin asemakaavamuutos (v. 2021). Leirimajan asemakaava-alueella rakentaminen on aloitettavissa. Soidinniemen aluetta ei ole ryhdytty toistaiseksi toteuttamaan.

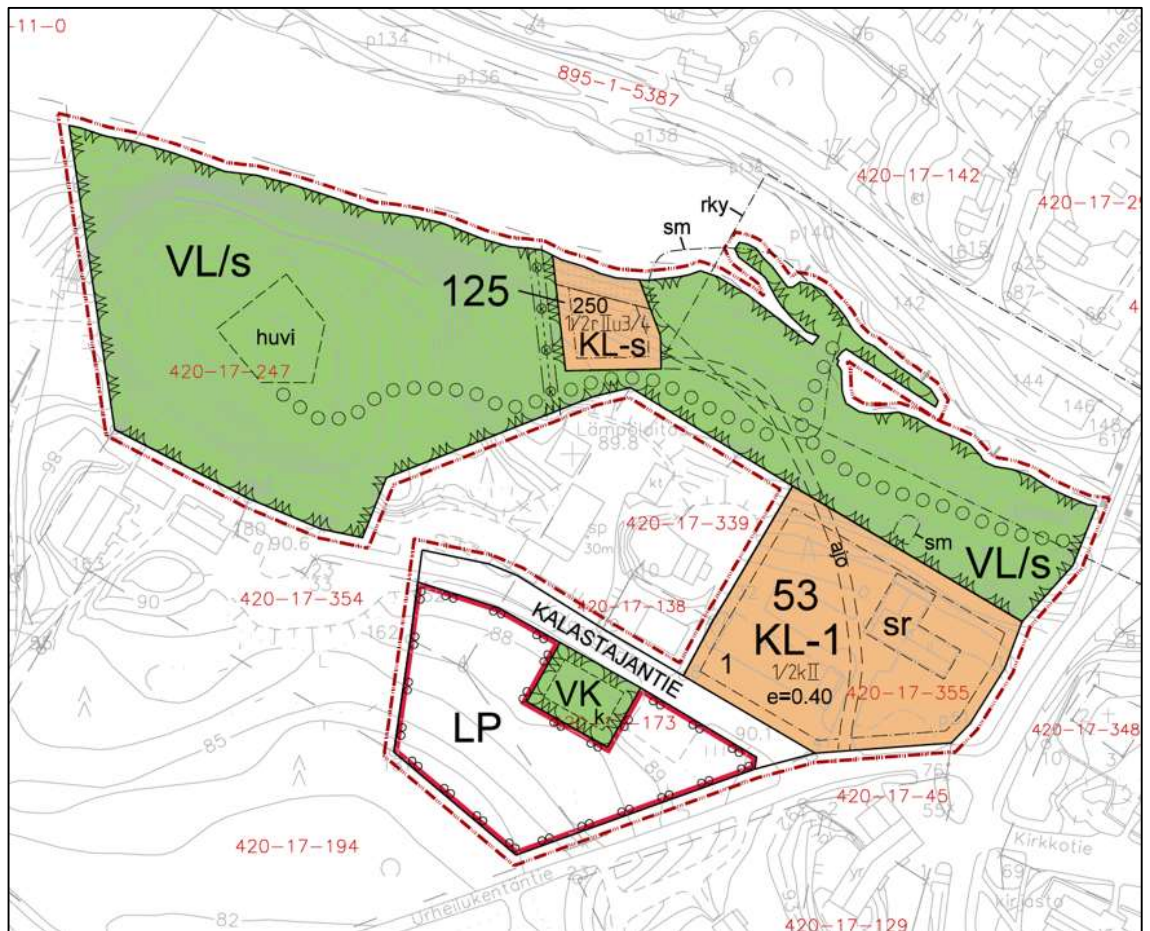
KUVA 7: Kirkonkylän ajantasa-asemakaava (ei täydellinen, Ramboll 2011).

KUVA 8: Soidinniemen voimassa oleva asemakaava v. 2011.

KUVA 9: Leirimajan voimassa oleva asemakaava v. 2012.

KUVA 10: Leirimajan voimassa oleva asemakaava v. 2021

Pohjakartta

Koko suunnittelualueelle on laadittu v. 2016 1:2000 mittakaavainen asemakaavan pohjakartta.

Rakennusjärjestys

Enonkosken kunnan rakennusjärjestys, 2017.

4 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat tulleet voimaan 1.4.2018. Valtioneuvosto päätti tavoitteiden uudistamisesta 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden kautta valtioneuvosto linjaa koko maan kannalta merkittäviä alueidenkäytön kysymyksiä. Tavoitteilla varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät asiat huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Tavoitteiden uudistamisella pyritään vastaamaan alueidenkäytön tulevaisuuden haasteisiin ja edistämään kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa. Uudistetut tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja
- uusiutumiskykyinen energiahuolto.

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (maankäyttö- ja rakennuslaki 24 §).

Enonkosken kirkonkylän -suunnittelun alueen kaavan laadinnassa tukeudutaan Etelä-Savon maakuntakaavan, kirkonkylän strategisen yleiskaavan ja voimassa olevan asemakaavan yhteydessä tehtyihin selvityksiin ja oleviin tietoihin alueen luonnonympäristöstä ja kulttuuriarvoista.

5 Arvioitavat vaikutukset

Kaavaratkaisusta aiheutuvien vaikutusten arvioinnin keskeisenä tarkoituksena on tukea kaavan päätöksentekoprosessia. Toisaalta vaikutustarkastelu ohjaa suunnitteluratkaisuja ja toimii osaltaan perusteena kaavaan lopullisesti valittaville maankäytöllisille aluevarauksille ja kaavamerkintöjen sisällöille.

Maanomistajien ja eri intressitahojen sekä suunnittelijan välisen osallistuvan suunnittelun ja edelleen vaikutusten arviointien kautta pyritään välttämään nykyrakennetta huonontavia suunnitteluratkaisuja sekä kehittämään alueen maankäytöllistä ja ympäristöllistä kokonaisuutta.

Suunnittelun yhteydessä arvioidaan tarvittavissa määrin vaikutukset:

- yhdyskuntarakenteeseen
- rakennettuun, kulttuuri- ja luonnonympäristöön
- elinkeinoihin
- sosiaalisiin oloihin

6 Osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain (1.1.2000) myötä asemakaavoituksen ominaisuuksiin kuuluu huolehtia siitä, että eri intressiryhmien (osallisten) mahdollisuus osallistua asioiden käsittelyyn on riittävän laajaa, oikeisiin asioihin kohdistuvaa ja oikein ajoittuvaa. Suunnitteluun osallistutetaan päättäjät, kuntalaiset ja ne intressiryhmät, joita tarkastelualueen kehittäminen erityisesti koskettaa. Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Keskeiset osalliset:

- Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö -vastuualue
- Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue
- Etelä-Savon maakuntaliitto
- Savonlinnan maakuntamuseo / Museovirasto
- Enonkosken kunnan luottamuselimet ja hallintokunnat
- Alueen maanomistajat, rajanaapurit
- Kuntalaiset, joiden oloihin kaavoitus saattaa vaikuttaa

6.1 Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Merkittävistä kuulemis- ja päätöksentekovaiheista ilmoitetaan Enonkosken kunnan virallisella ilmoitustaululla ja kunnan Internet -sivuilla www.enonkoski.fi sekä paikallislehdissä. Kaava-aineistot pidetään nähtävillä kunnan teknisessä toimistossa.

Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla.

Asemakaava laaditaan vuorovaikutteisesti keskeisiä osallisia kuullen.

6.2 Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu

Työn käynnistäminen, kaavaluonnokset

- kesä 2022

- Viranomaisneuvottelu; 23.4.2014 käsiteltiin kokonaisuudessaan kirkonkylän asemakaavan päivittämistä. Sittenkin kunnassa päädytty laajemman alueen kokonaistarkasteluun.
- Selvityksiä (luonto, rakennuskulttuuri) ja uusi 1: 2000 mittakaavainen pohjakartta laadittu vuosina 2014 - 2016
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja kaavaluonnoksen laatiminen (MRL 63 § ja 64 §)
- Maanomistajaneuvottelut osa-alueittain kevät/kesä 2017

Käsittely: OAS:n ja kaavaluonnoksien käsittely kunnanhallituksessa ja asettaminen nähtäville.

Osallistuminen: Osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävyyden arviointi. Mahdollisuus esittää mielipiteitä OAS:sta ja kaavaluonnoksista. Pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta. Neuvottelut osallisten kanssa tarvittaessa.

Tiedottaminen: OAS:n ja kaavaluonnoksien nähtäville asettamisesta ilmoitetaan paikallislehdissä, kunnan ilmoitustaululla ja Internet -sivulla www.enonkoski.fi.

Kaavaehdotus

syksy - loppuvuosi 2022

- Kaavaehdotuksen laatiminen luonnoksesta saadun palautteen pohjalta: kaavakartta ja kaavaselostus

Käsittely: Kaavaehdotuksien käsittely kunnanhallituksessa ja asettaminen nähtäville (MRA 19 §). Tarvittaessa kaavaehdotuksien asettaminen uudelleen nähtäville tai niiden kuuleminen erikseen, joita muutokset koskettavat.

Osallistuminen: Kaavaehdotukset asetetaan nähtäville ja pyydetään lausunnot. Mahdollisuus jättää muistutuksia. Viranomaisneuvottelu tarvittaessa lausuntojen ja muistutusten saavuttua.

Tiedottaminen: Kuten edellä

Kaavan hyväksymiskäsittely

talvi 2022-2023

- Vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin
- Kaavaehdotuksien tarkistaminen tarvittaessa

Käsittely: Kaavaehdotuksien käsittely kunnanhallituksessa ja hyväksyminen valtuustossa (MRL 37 §).

Osallistuminen: Mahdollinen valitusprosessi. Kaavojen hyväksymispäätöksien laillisuudesta voi valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Tiedottaminen: Hyväksymispäätöksistä kuulutetaan kunnan ilmoitustaululla ja Internet-sivuilla sekä paikallislehdissä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa.

7 Yhteystiedot

7.1 Kaavanlaadinta

Maankäytönsuunnittelu
Kaavaharju
Leväsentie 23
70780 KUOPIO

Kaavoitusinsinööri Jorma Harju
Puh. 044 596 3111
Sähköposti: jorma.harju@kaavaharju.fi

7.2 Kaavan hallinnollinen käsittely

Enonkosken kunta
Enonkoskentie 3T
58175 ENONKOSKI

Kunnaninsinööri Keijo Kemppinen
Puh. 044 345 3024
Sähköposti: keijo.kemppinen@enonkoski.fi